

Kvalita relačního schématu, normalizace

Dva přístupy k návrhu struktury relačního schématu:

- normalizační teorie

Metoda návrhu pomocí funkčních závislostí

- z konceptuálního schématu

Metoda návrhu pomocí transformačních pravidel

Návrh relací - Kvalita schématu

Uvažujme relaci:

PROGRAM(NÁZEV_K, JMÉNO_F, ADRESA, DATUM)

- změní-li se adresa kina, je nutné ji měnit víckrát,
- nehraje-li kino zrovna nic, ztrácíme jeho adresu
- chceme-li přidat nové kino s adresou, lze to jen když se tam hraje nějaký film.

*Codd: Aktualizační
anomalie*

Jak to zlepšíme?

*Normalizace
dekompozicí*

KINO(NÁZEV_K, ADRESA)

MÁ_NA_PROGRAMU(NÁZEV_K, JMÉNO_F, DATUM)

IO: MÁ_NA_PROGRAMU[NÁZEV_K] $\subseteq$ KINO[NÁZEV_K]

Návrh relací - Kvalita schématu

- Hodnoty některých atributů **funkčně závisí** na hodnotách jiných atributů.
  - ke každému kinu existuje nejvýše jedna adresa
  - pro každé kino a film existuje nejvýše jedno datum, kdy dané kino má daný film na programu

NÁZEV_K → ADRESA,
{NÁZEV_K, JMÉNO_F} → DATUM,

Funkční závislosti

Návrh relací - Kvalita schématu

- vztah typ entity - typ entity ... relationship
- vztah typ entity - datový typ ... Atribut A_i
- vztah $\text{dom}(A_i) - \text{dom}(A_j)$ ... **funkční závislost**

$$\{R(A), F\}$$

- F ... jedna z možností zápisu IO
- IO ... tvrzení o tom, které entice z $D_1 \times \dots \times D_n$ jsou přípustné

Integritní omezení (funkční závislosti) definují množinu přípustných relací R^* , které mohou vzniknout podle schématu $R(A)$

Návrh relací - Kvalita schématu

Příklad:

Rozvrh (Přednáška,Učitel,Místnost,Hodina,Student, Znamka)

Vnitropodnikové pravidlo:

**Každá přednáška je přednášena právě/nejvýše
jedním učitelem**

Tvrzení k DB schématu:

**K jedné hodnotě z dom(Přednáška) se přiřadí právě
/nejvýše jedna hodnota z dom(Učitel)**

Předmět → Učitel

zkratme to: P → U

Návrh relací - Kvalita schématu

Nechť ve schématu ROZVRH jsou zakódovány aktualizační anomálie. Nahradme schéma množinou schémat tak, aby výsledek měl “rozumné vlastnosti”

výchozí schéma: $R = R(P, U, M, H, S, Z) \sim PUMHSZ$

$R_I = \{PU, HMP, HUM, PSZ, HSM\}$

$R_{II} = \{PU, HSP, PSZ, HSM\}$

$R_{III} = \{PU, HSM, PSZ, HMP\}$

$R_{IV} = \{PU, HMP, PSZ, HSP\}$

$R_V = \{HMPU, PSZ, HSM\}$

$R_{VI} = \{PU, HMP, PSZ\}$ $R_{VII} = \{PSUHM, PSZ\}$

Která množina schémat je lepší?

Návrh relací - Kvalita schématu

Odhalení FZ mezi atributy schématu

P	U	M	H	S	Z
Programování	Kryl	S7	Po9	Novák	2
Programování	Kryl	S3	Út3	Novák	2
Programování	Kryl	S7	Po9	Volák	3
Programování	Kryl	S3	Út3	Volák	3
Systemy	Král	S4	Po7	Zíka	1
Systemy	Král	S4	Po7	Tupý	2
Systemy	Král	S4	Po7	Novák	2
Systemy	Král	S4	Po7	Bílý	1

možná $U \rightarrow HM$ určité

možná platí $P \rightarrow U, HM \rightarrow P, HU \rightarrow M, HS \rightarrow M$

a co toto: $FS \rightarrow Z$

Návrh relací - Funkční závislost

Mějme schéma $R(A)$, uvažujme $X \subseteq A$

X-hodnota:

Jsou-li atributy v X $\{X_1:\text{dom}(X_1), \dots, X_n:\text{dom}(X_n)\}$,

pak **X-hodnotou** je libovolný prvek z kartézského součinu $\text{dom}(X_1) \times \text{dom}(X_2) \dots \times \text{dom}(X_n)$.

A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10

Návrh relací - Funkční závislost

Mějme schéma $R(A)$, uvažujme $X \subseteq A$

Funkční závislost:

Mějme množiny atributů $B \subseteq A$, $C \subseteq A$. Říkáme, že C závisí funkčně na B (nebo B funkčně určuje C), jestliže ke každé B -hodnotě existuje **nejvýše** jedna C -hodnota.

Dané tvrzení označujeme **$B \rightarrow C$**

C funkčně **nezávisí** na B : **$B \not\rightarrow C$**

Návrh relací -

Odvoditelnost FZ

Pozorování: **odvoditelnost funkčních závislostí**

Př.:

c) $PS \rightarrow S$ ... platí vždy

b) $\left. \begin{array}{l} \text{platí-li } PS \rightarrow Z \\ PS \rightarrow S \end{array} \right\} \Leftrightarrow PS \rightarrow ZS$

Funkční závislosti - Armstrongova pravidla

Mějme $R(A)$, necht' $X \subseteq A$, $Y \subseteq A$, $Z \subseteq A$

triviální funkční závislosti:

jestliže $Y \subseteq X$, pak $X \rightarrow Y$ (FZ1)

př.: $UM \rightarrow U$

tranzitivita:

jestliže $X \rightarrow Y$ a $Y \rightarrow Z$, pak $X \rightarrow Z$ (FZ2)

př.: $HS \rightarrow HM$ a $HM \rightarrow P$, pak také platí $HS \rightarrow P$.

kompozice pravé strany:

jestliže $X \rightarrow Y$ a $X \rightarrow Z$, pak $X \rightarrow YZ$ (FZ3)

dekompozice pravé strany:

jestliže $X \rightarrow YZ$, pak $X \rightarrow Y$ a $X \rightarrow Z$ (FZ4)

Návrh relací - Armstrongova pravidla

Příklad: Rozvrh(M,H,U,P,S,Z)

$P \rightarrow U$ $HM \rightarrow P$ $HU \rightarrow M$ $PS \rightarrow Z$ $HS \rightarrow M$

- Podle (FZ1) platí $HM \rightarrow H$ a $HU \rightarrow H$.
- Podle (FZ3) z $HU \rightarrow H$ a $HU \rightarrow M$ odvodíme $HU \rightarrow HM$
- Podle (FZ2) z $HM \rightarrow P$ a $P \rightarrow U$ odvodíme $HM \rightarrow U$
- Podle (FZ3) z $HM \rightarrow H$ a $HM \rightarrow U$ odvodíme $HM \rightarrow HU$

Vidíme, že HM a HU jsou **funkčně ekvivalentní**.

$HM \leftrightarrow HU$

Návrh relací - Klíč

Uzávěr množiny atributů X^+ vzhledem k F je množina všech atributů funkčně závislých na X . Označujeme jej X^+ (def. 3.4.5)

Definice klíče:

Mějme $R(A)$, necht' $K \subseteq A$,

K je **klíčem** schématu $R(A)$, jestliže splňuje dvě vlastnosti:

- $K \rightarrow A$ $K^+ = A$
- **ne**existuje $K' \subset K$ taková, že $K' \rightarrow A$.

Návrh relací - Armstrongova pravidla

Příklad: Rozvrh(S,H,M,U,P,Z)

F: $P \rightarrow U$ $HM \rightarrow P$ $HU \rightarrow M$ $PS \rightarrow Z$ $HS \rightarrow M$

Co je klíčem schématu?

$P^+ = \{P, U\}$

Triviální FZ

Tranzitivita

$HM^+ = \{H, M, P, U\}$

$HU^+ = \{H, U, M, P\}$

$PS^+ = \{P, S, Z, U\}$

$HS^+ = \{H, S, M, P, Z, U\}$

HS je klíčem

Normální formy schémat relací

PROGRAM	NÁZEV_K	JMÉNO_F	ADRESA	DATUM
	Blaník	Top gun	Václ.n. 4	29.03.94
	Blaník	Kmotr	Václ.n. 4	08.03.94
	Mír	Nováček	Starostrašnická 3	10.03.94
	Mír	Top gun	Starostrašnická 3	09.03.94
	Mír	Kmotr	Starostrašnická 3	08.03.94

*možná ztráta
informace*

redundance

Integritní omezení:

- IO1: Klíčem schématu je {NÁZEV_K, JMÉNO_F}.
- IO2: Každé kino má právě jednu adresu

Normální formy schémat relací

Intuitivním řešením je dekompozice
ADRESÁŘ(NÁZEV_K,ADRESA),
PROGRAMY(NÁZEV_K, JMÉNO_F, DATUM)

PROGRAMY	NÁZEV_K	JMÉNO_F	DATUM
	Blaník	Top gun	29.03.94
	Blaník	Kmotr	08.03.94
	Mír	Nováček	10.03.94
	Mír	Top gun	09.03.94
	Mír	Kmotr	08.03.94

ADRESÁŘ	NÁZEV_K	ADRESA
	Blaník	Václ.n. 4
	Mír	Starotrašnická 3

- adresa kina je pouze jednou (odstraněna redundance)
- lze evidovat i kino, kde se (právě) nic nehraje (nehrozí ztráta informace o kinu, když bude 'stát')
- podstata řešení: **odstraněna závislost neklíče (adresa) na pouhém podklíči (Název_k)**

Normální formy schémat relací

FILM1	JMÉNO_F	HEREC	OBČANSTVÍ	ROK
	Černí baroni	Landovský	CZ	94
	Top gun	Cruise	USA	86
	Kmotr	Brando	USA	72
	Nováček	Brando	USA	90
	Vzorec	Brando	USA	80

redundance

IO1: Klíčem schématu je JMÉNO_F.

IO2: Každý herec má právě jedno občanství

- Nelze sledovat občanství herců, kteří “nehrají”,
- Ztratíme informaci o občanství herce, jestliže jeho filmy vypadnou z databáze

*možná ztráta
informace*

Normální formy schémat relací

Intuitivním řešením je dekompozice
OSOBNÍ_ÚDAJE(HEREC, OBČANSTVÍ)
FILM2(JMÉNO_F, HEREC, ROK),

OSOBNÍ_ÚDAJE	HEREC	OBČANSTVÍ
	Landovský	CZ
	Cruise	USA
	Brando	USA

FILM2	JMÉNO_F	HEREC	ROK
	Černí baroni	Landovský	94
	Top gun	Cruise	86
	Kmotr	Brando	72
	Nováček	Brando	90
	Vzorec	Brando	80

- občanství herce je pouze jednou (odstraněna redundance)
- lze evidovat i občanství herce, jehož filmy vypadly z db (nehrozí ztráta informace o občanství herce, který "stojí")
- podstata řešení: **odstraněna závislost neklíče (občanství) na jiném neklíči (herce)**

Normální formy schémat relací

V obou předchozích příkladech byly neklíčové atributy závislé na klíči. **Některé z nich však nepřímo - tranzitivně.**

V prvním případě šlo o tranzitivitu

klíč $\rightarrow$ podklíč $\rightarrow$ neklíč

V druhém případě šlo o tranzitivitu

klíč $\rightarrow$ neklíč $\rightarrow$ neklíč

Jsou-li všechny neklíčové atributy závislé na klíči přímo a nikoliv tranzitivně, pak je schéma ve **3NF**

Poznámka: má-li schéma více klíčů (klíč1 $\leftrightarrow$ klíč2),
nebude nám vadit *klíč1* $\rightarrow$ *klíč2* $\rightarrow$ *neklíč*

Poznámka2: Jsou-li všechny atributy schématu součástí nějakého klíče, je schéma ve 3NF.

Normální formy schémat relací

Mějme $R(A)$

Necht' $X \subset A$, $Y \subset A$ a $C \in A$, $C \notin X$ $C \notin Y$.

Necht' dále $X \rightarrow Y \rightarrow C$ a neplatí, že $Y \rightarrow X$.

Pak říkáme, že C je **tranzitivně závislý** na X .

Definice 3.4.6:

Říkáme, že schéma relace R je ve **3. normální formě** (3NF), jestliže každý neklíčový atribut schématu R není tranzitivně závislý na žádném klíči schématu.

Normální formy schémat relací – BCNF - motivace

Mějme ROZVRH(MHUP), $HU \rightarrow M$, $HM \rightarrow P$, $P \rightarrow U$

Ize odvodit klíče: HU, HM, HP

$P \rightarrow U$ ... závislost mezi dvěma podklíči

ROZVRH vyhovuje kritériu pro 3NF (Proč?)

a přeci je v datech redundance!

ROZVRH	P ŘEDNÁŠKA	U ČITEL	MÍSTNOST	HODINA
	Systemy	Král	S4	Po7
	Programování	Kryl	S7	Po9
	Programování	Kryl	S3	Út3

redundance

Normální formy schémat relací - BCNF

Existuje zde závislost **část_klíče1** → **část_klíče2**

$P \rightarrow U$

dekompozice $OBS(\underline{P}, U)$,
 $ROZVRH1(\underline{HMP})$

- zmizela redundance v atributu U
- neztratí se informace, že Kryl přednáší Programování, když toto vypadne z rozvrhu
- řešení spočívá v odstranění závislosti části jednoho klíče na části druhého klíče

Normální formy schémat relací

Definice: 3.4.7

Říkáme, že schéma relace R je v **Boyce - Coddově normální formě** (BCNF), jestliže pro každou netriviální závislost $X \rightarrow Y$ platí, že X obsahuje klíč schématu R .

Poznámka:

Každé schéma, které je v BCNF, je také ve 3NF. Obrácené tvrzení obecně neplatí.

*Má-li ale schéma **jediný klíč**, nebo **jednoduché klíče**, potom je-li ve 3NF je také v BCNF.*

Normální formy schémat relací – BCNF – příklad 2

Příklad 3.4.7. Uvažujme schéma relace

ADRESÁŘ(MĚSTO, ULICE, DUM, PSČ).

F: {MĚSTO, ULICE} → PSČ, PSČ → MĚSTO

{MĚSTO, ULICE, DUM} je klíčem (→ {PSČ, MĚSTO, ULICE, DUM})

{PSČ, ULICE, DUM} je klíčem (→ {PSČ, MĚSTO, ULICE, DUM})

Schéma *nemá žádný neklíčový atribut* a je tedy ve 3NF.

Nikoliv však v BCNF.

ADRESÁŘ lze nahradit dekompozicí.

dekompozice1:

A1(PSČ, MĚSTO)

B1(PSČ, ULICE, DUM)

dekompozice2:

A2(MĚSTO, ULICE, PSČ)

B2(MĚSTO, ULICE, DUM)

Úprava relačního schématu databáze

NORMALIZACE

Eliminaci aktualizačních anomálií zajišťujeme převedením relačního schématu do 3NF, resp. BCNF.

(Normalizovat lze pomocí) DEKOMPOZICE

Původní schéma: $R(U, F)$

Dekomponované schéma: $\{ R_i (U_i, F_i) \}_{i=1}^n$ kde $\cup U_i = U$

Kvalita dekompozice (požadavky):

P1: Výsledná schémata by měla mít "stejnou" sémantiku.

P2: Nové relace by měly obsahovat "stejná" data, jaká by obsahovala původní relace.

Pokrytí původní množiny závislostí F (P1)

Cílem bude, aby původní schéma a schémata získaná dekompozicí nějak odrážela stejné závislosti.

$$F^+ = (\cup F_i)^+$$

zpět k příkladu: ADRESÁŘ(MĚSTO, ULICE, DUM, PSČ).

$F: \{MĚSTO, ULICE\} \rightarrow PSČ, PSČ \rightarrow MĚSTO$

Dekompozice: SEZNAM_POŠT(PSČ, MĚSTO)
POŠTOVNÍ_RAJON(PSČ, ULICE, DUM)

Ve schématu SEZNAM_POŠT lze kontrolovat původní funkční závislost $PSČ \rightarrow MĚSTO$.

Původní závislost $\{MĚSTO, ULICE\} \rightarrow PSČ$ pokryta není.

Pokrytí původní množiny závislostí F

Příklad 3.4.7.

FILM1(JMÉNO_F, ROK, HEREC, PŘÍSLUŠNOST)
F: HEREC $\rightarrow$ PŘÍSLUŠNOST, JMÉNO_F $\rightarrow$ HEREC,
JMÉNO_F $\rightarrow$ PŘÍSLUŠNOST

Dekompozice podle HEREC $\rightarrow$ PŘÍSLUŠNOST:

OSOBNÍ_ÚDAJE(HEREC, PŘÍSLUŠNOST), HEREC $\rightarrow$ PŘÍSLUŠNOST

FILM2(JMÉNO_F, ROK, HEREC), JMÉNO_F $\rightarrow$ HEREC

Závislost JMÉNO_F $\rightarrow$ PŘÍSLUŠNOST je pokryta, protože je **odvoditelná** ze závislostí, které platí na schématech OSOBNÍ_ÚDAJE a FILM2.

Pokrytí původní množiny závislostí F

Definice 3.4.8:

Mějme schéma databáze

$$R = \{S(A, F)\}$$

a dekompozici

$$\mathbf{R}_D = \{(R_i(A_i), F_i), 1 \leq i \leq n, n \geq 1\}.$$

Řekneme, že $\mathbf{R}_D$ má vlastnost **pokrytí závislostí**,
jestliže

$$\mathbf{F}^+ = \left(\bigcup_{i=1}^n \mathbf{F}_i \right)^+$$

Pokrytí původní množiny závislostí F

Příklad 3.4.7.

JIZDA(C_AUTA, RIDIC, TYP, OBSAH_M)

F: C_AUTA → TYP .... nevyhovuje 2NF

TYP → OBSAH_M .... nevyhovuje 3NF

žádná FZ není pokryta

Dekompozice1:
R1(TYP, RIDIC),
R2(C_AUTA, RIDIC, OBSAH_M)

2. původní FZ není pokryta

Dekompozice2 (“podle 1. FZ”):
R1(C_AUTA, TYP), **C_AUTA → TYP**
R2(C_AUTA, RIDIC, OBSAH_M)

obě původní FZ jsou pokryty

Dekompozice3 (začneme “podle 2. FZ”):
R1(TYP, OBSAH_M), **TYP → OBSAH_M**
R2(C_AUTA, RIDIC, TYP), **C_AUTA → TYP**

Bezztrátové spojení (P2)

Nové relace by měly obsahovat "stejná" data, jaká by obsahovala původní relace.

Dekompozici schématu lze považovat za několik **projekcí** původní relace na množiny atributů nových schémat. Kvalitní dekompozice bude taková, která bude mít vlastnost zpětného **bezztrátového spojení**.

Pro každou přípustnou relaci S^* by mělo platit

$$S^* = \bigstar_{i=1}^n S_i^*[A_i]$$

Příklad špatné dekompozice – není bezztrátová!

Provedme dekompozici Z^*
 ZAPIS(PŘEDN, STUD)
 HODN (PŘEDN, ZN)

$ZAPIS^* := Z^* [PŘEDN, STUD]$

Z	PŘEDN	STUD	ZN
	Programování	Novák	2
	Programování	Volák	3
	Systemy	Zíka	1
	Systemy	Tupý	2
	Systemy	Novák	2
	Systemy	Bílý	1

$HODN := Z^* [PŘEDN, ZN]$

Z	PŘEDN	STUD
ZAPIS	Programování	Novák
	Programování	Volák
	Systemy	Zíka
	Systemy	Tupý
	Systemy	Bílý
	Systemy	Novák

Z2	PŘEDN	ZN
HODN	Programování	2
	Programování	3
	Systemy	1
	Systemy	2
	Systemy	2
	Systemy	1

Zpětné spojení bude "větší" než původní Z^* .

Bude např. obsahovat n-tici (**Programování, Novák, 3**).

Zpětné spojení není bezztrátové.

Přestože obdržíme více n-tic, informace je méně, nevíme, co platí a co ne.

Bezztrátové spojení (*P2*)

Tvrzení 3.4.6:

Nechť $S(A)$ je schéma relace a $\{S_i(A_i)\}$, $i \in \langle 1, n \rangle$, $n > 1$, určuje jeho dekompozici. Pak pro každou relaci S^* platí

Aby platila rovnost, je třeba provést dekompozici dostatečně smysluplně.

$$S^* \subseteq \bigstar_{i=1}^n S_i[A_i]$$

Tvrzení 3.4.7. Mějme schéma $R(A, B, C)$, kde A, B, C jsou disjunktní množiny atributů, a funkční závislost $B \rightarrow C$. Rozložíme-li R na schémata $R_1(B, C)$ a $R_2(A, B)$, je takto provedená dekompozice **bezztrátová**.

Naopak, je-li dekompozice $R_1(B, C)$ a $R_2(A, B)$ bezztrátová, musí platit buď $B \rightarrow C$ nebo $B \rightarrow A$.

Bezztrátové dekompozice - příklad

Dekompozice může mít vlastnost bezztrátového spojení,
nemusí však mít vlastnost pokrytí závislostí.

ADRESÁŘ(MĚSTO, ULICE, DUM, PSČ).

F: (MĚSTO,ULICE) $\rightarrow$ PSČ , PSČ $\rightarrow$ MĚSTO

Dekompozice (bezztrátová) :

SEZNAM_POŠT(PSČ, MĚSTO) PSČ $\rightarrow$ MĚSTO (platí dále)

POŠTOVNÍ_RAJON(PSČ, ULICE, DUM)

{MĚSTO, ULICE} $\rightarrow$ PSČ (tuto FZ jsme ztratili)

Bezztrátová dekompozice - úvaha

Má-li dekompozice vlastnost pokrytí závislostí, nemusí být bezztrátová.

Například:

$R(\underline{A}, C, B, D)$

$\Rightarrow$

$R1(\underline{A}, B), A \rightarrow B$

$R2(\underline{C}, D), C \rightarrow D$

F: $A \rightarrow B, C \rightarrow D$

$(R1 * R2)^* \neq R^*$

jak to napravíme? $R3(\underline{A}, \underline{C})$

$(R3 * R1 * R2)^* = R^*$

Pokrytí závislostí a bezztrátové spojení

Důsledek porušení “pokrytí závislostí” (P1):

CHUDŠÍ SÉMANTIKA

Důsledek porušení “bezeztrátovosti“ (P2):

NEJDE O STEJNÁ DATA

Algoritmus dekompozice

- Předpoklad schématu **univerzální relace**

- jednoznačnost jmen atributů,
- atribut hraje pouze jednu roli

Příklad: jméno ZNÁMKA je vyhrazeno pro atribut „hodnocení studenta u zkoušky“ a nemůže být současně použito pro atribut „ohodnocení kvalifikace učitele“

- Předpoklad **jednoznačnosti vztahů mezi atributy**

Příklad:

*VEDOUcí_PROJEKTU(UČITEL, STUDENT, PROJEKT)
VYUKA(UČITEL, STUDENT, PŘEDMĚT)*

Algoritmus dekompozice

- postup:
  - Schémata se rozkládají binárně dle tvrzení o bezeztrátové dekompozici
  - Strategie: “nalomit” tranzitivitu, dekomponovat podle FZ, která způsobuje, že schéma není v 3NF.
  - Každé nové schéma se testuje na 3NF
- výsledek:
  - je ve 3NF
  - je zachována bezeztrátovost
  - obecně nejsou pokryty závislosti

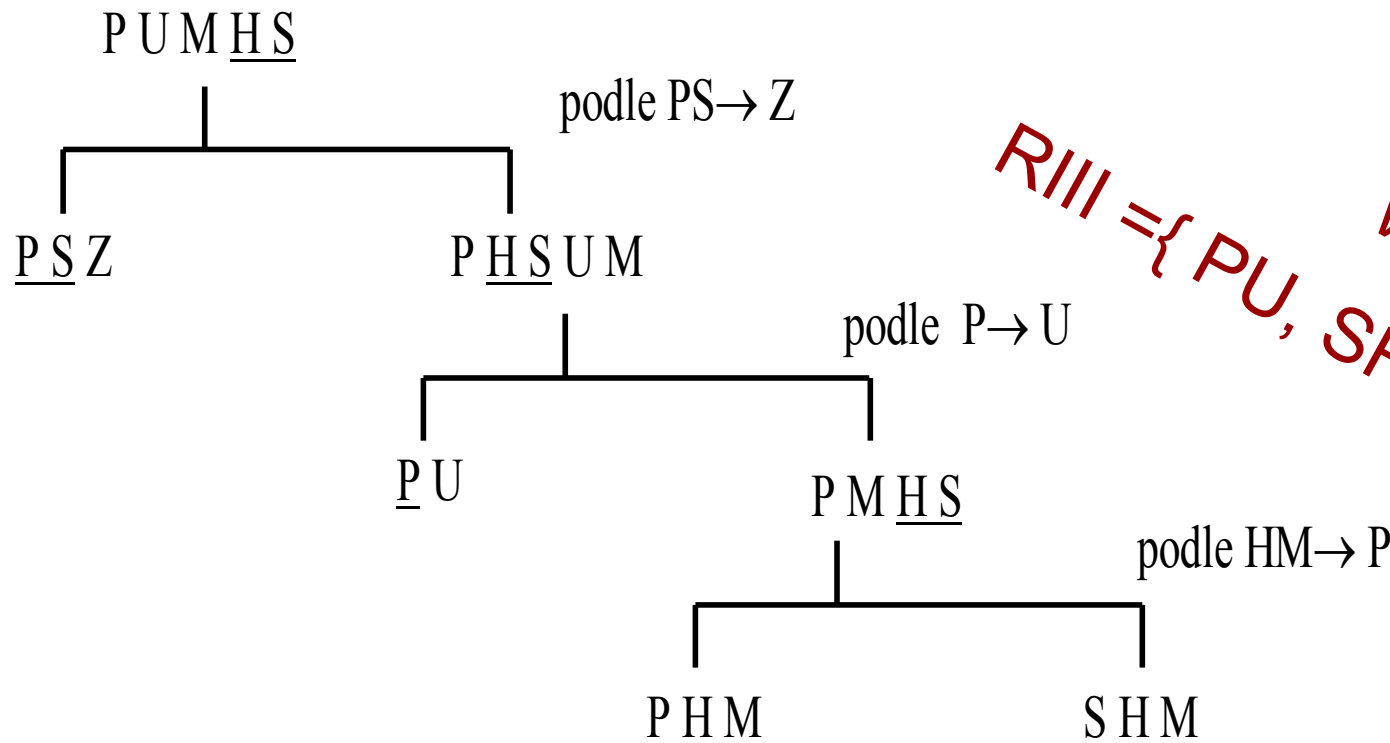
$R(\underline{K}, C, D), C \rightarrow D$

$R1(\underline{C}, D), R2(\underline{K}, C)$

Algoritmus dekompozice – řešení 1

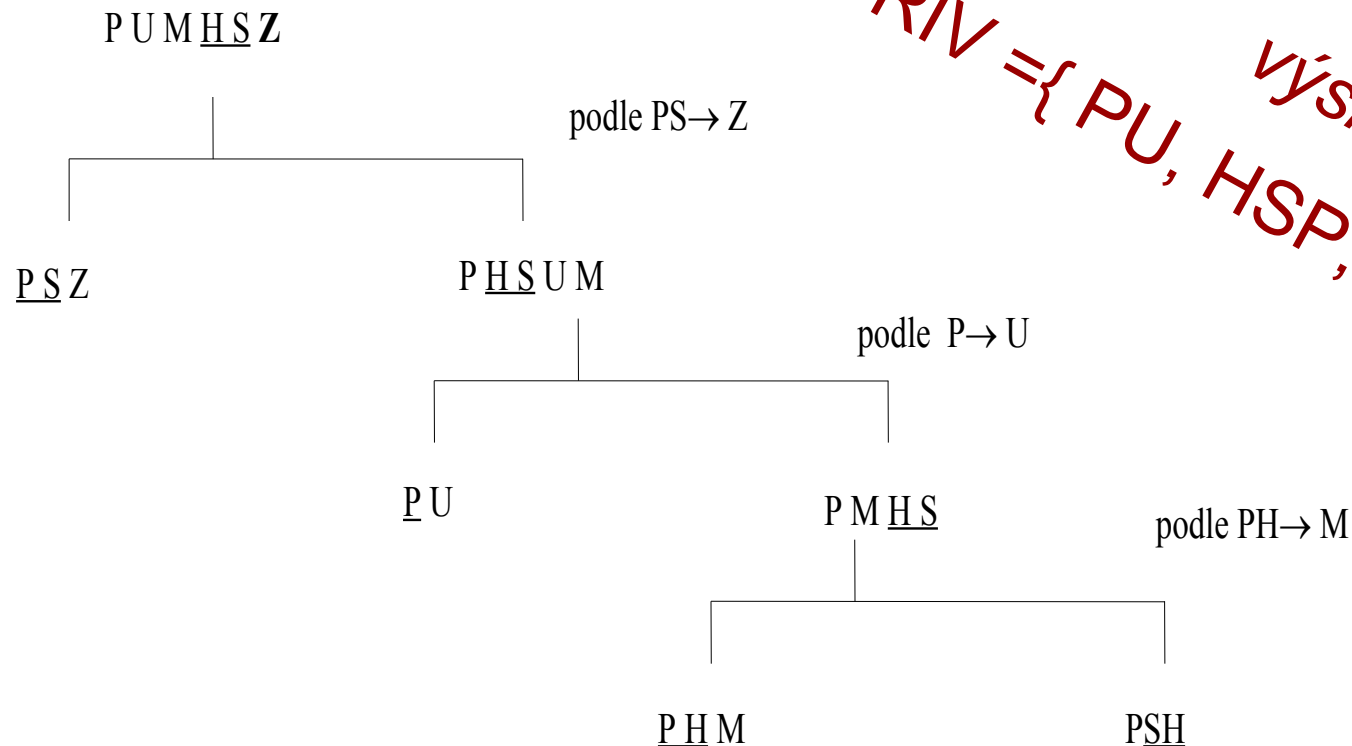
Příklad univerzita: $F: P \rightarrow U, HM \rightarrow P, HU \rightarrow M, PS \rightarrow Z, HS \rightarrow M$

R_{III} = { PU, SHM, PSZ, PHM }
výsledek

Algoritmus dekompozice – řešení 2

Příklad univerzita: F: $P \rightarrow U$, $HM \rightarrow P$, $HU \rightarrow M$, $PS \rightarrow Z$, $HS \rightarrow M$
Dekompozice do BCNF varianta 2

*RIV = { PU, HSP, PSZ, PHM }
výsledek*

$PH \rightarrow M$ je odvoditelná z **F**

Úprava množiny FZ - pojmy

V Algoritmu normalizace jsme mlčky předpokládali, že empiricky zjištěná F je v prvním kroku konsolidovaná.

Chtěli bychom nějaké „rozumné“ pokrytí F – jedním takovým je **minimální pokrytí**.

Závislost, která má na pravé straně jeden atribut, nazýváme **elementární** funkční závislost.

Množina všech funkčních závislostí odvoditelných z F se nazývá **uzávěr F** (definice 3.4.2)

Značíme: F^+ .

Úprava množiny funkčních závislostí - pojmy

Pokrytí množiny funkčních závislostí F je množina funkčních závislostí G , taková, že $G^+ = F^+$ (def. 3.4.3)

Je-li F' množina elementárních závislostí, která vznikne z F dekompozicí jejích neelementárních závislostí, platí $F^+ = F'^+$.

Vzniklo tak **kanonické pokrytí**

Závislost f je **redundantní v F** , jestliže je odvoditelná ze zbytku F

$$(F - \{ f \})^+ = F^+$$

Odstraněním všech redundancí vznikne **neredundantní pokrytí F** (def. 3.4.4)

Neredundantních pokrytí může být více.

Úprava množiny funkčních závislostí - motivace

Příklad: První den jsme empiricky odhalili $F = \{AC \rightarrow B, BC \rightarrow D\}$
Druhý den odhalíme $AC \rightarrow D$
Ověřme, zda přináší novou informaci.

1. $AC \rightarrow B$
2. $AC \rightarrow C$
3. $BC \rightarrow D$

} $AC \rightarrow BC$ }
} $AC \rightarrow D$

$\{AC \rightarrow D\} \in F^+$
Přidáním by vznikla
redundance

Úloha: Zjistit, zda f je redundantní v F , tj. zda $(F - \{f\})^+ = F^+$

- Neredundantní pokrytí není dáno jednoznačně
- Nered. pokrytí nemusí být podmnožinou F , může vzniknout z F^+

Úprava množiny funkčních závislostí

Uzávěr množiny atributů X^+ vzhledem k F je množina všech atributů funkčně závislých na X . Označujeme jej X^+ (def. 3.4.5)

Obsahuje-li F závislost $X \rightarrow Y$ a existuje atribut $A \in X$ takový, že platí $(X-A)^+ = X^+$, říkáme, že A je na levé straně dané závislosti **redundantním atributem**

Př.: $AB \rightarrow Y \in F$; jestliže $B^+_F = AB^+_F$, potom A je redundantní

Závislost, u které neexistují na levé straně žádné redundantní atributy se nazývá **redukováná závislost**

Úprava množiny FZ – konstrukce min. pokr. příklad

Příklad :

F: $AB \rightarrow C$, $C \rightarrow A$, $BC \rightarrow D$, $ACD \rightarrow B$, $D \rightarrow EG$, $BE \rightarrow C$, $CG \rightarrow BD$, $CE \rightarrow AG$

↓ *do kanonického tvaru*

F': $AB \rightarrow C$, $C \rightarrow A$, $BC \rightarrow D$, ~~$ACD \rightarrow B$~~ , $D \rightarrow E$, $D \rightarrow G$, $BE \rightarrow C$, $CG \rightarrow B$,
 $CG \rightarrow D$, $CE \rightarrow A$, $CE \rightarrow G$

↓ *redukce redundantních atributů*

F'': $AB \rightarrow C$, $C \rightarrow A$, $BC \rightarrow D$, $CD \rightarrow B$, $D \rightarrow E$, $D \rightarrow G$, $BE \rightarrow C$, ~~$CG \rightarrow B$~~ ,
 $CG \rightarrow D$, ~~$CE \rightarrow A$~~ , $CE \rightarrow G$

↓ *redukce redundantních FZ*

F''': $AB \rightarrow C$, $C \rightarrow A$, $BC \rightarrow D$, $CD \rightarrow B$, $D \rightarrow E$, $D \rightarrow G$, $BE \rightarrow C$, $CG \rightarrow D$, $CE \rightarrow G$

Úprava množiny FZ – konstrukce min. pokr.

Algoritmus 3.4.3. Nalezení **minimálního pokrytí** pro množinu funkčních závislostí.

Vstup: F nad množinou atributů A relace R(A)

Výstup: minimální pokrytí G

- begin
1. Dekomponuj pravé strany funkčních závislostí, tedy převed' FZ do **elementárního tvaru**, sestroj pro F **kanonické pokrytí** F'.
  2. Odstraň redundantní atributy, tedy uprav F' na F'' tak, aby všechny f byly **redukované**.
  3. Odstraň redundantní funkční závislosti, tedy pro F'' vytvoř **neredundantní pokrytí** F'''

end

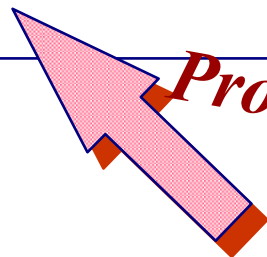
Úprava množiny funkčních závislostí

Algoritmus 3.4.2. Nalezení **neredundantního pokrytí** pro množinu elementárních funkčních závislostí F' .

Vstup: F' nad množinou atributů A relace $R(A)$

Výstup: neredundantní pokrytí G

```
begin  $G := F'$   
  for each  $f \in G$  do  
    if  $f \in (G - \{f\})^+$  then  $G := G - \{f\}$   
end
```


Problém příslušnosti f do F

Úprava množiny FZ – konstrukce min. pokr. - příklad 2

Příklad 3.4.3. Necht' je dáno schéma

$R(A,B,C,D)$ a $F = \{A \rightarrow AC, B \rightarrow ABC, D \rightarrow ABC\}$

Spočti minimální pokrytí

Krok 1: převedení na elementární závislosti:

$F' = \{A \rightarrow A, A \rightarrow C, B \rightarrow A, B \rightarrow B, B \rightarrow C, D \rightarrow A, D \rightarrow B, D \rightarrow C\}$

Krok 2: redukce levých stran:

Všechny závislosti jsou již redukovány

Krok 3: eliminace redundantních FZ

$A \rightarrow A, B \rightarrow B$ jsou triviální

$A \rightarrow C$?

$B \rightarrow A$?

$B \rightarrow C$?   (*platí $B \rightarrow A$ a $A \rightarrow C$, tedy $B \rightarrow C \in F^+$*)

$D \rightarrow A$?   (*když ji vyřadíme, stále bude platit $D \rightarrow ABC$*)

$D \rightarrow B$?

$D \rightarrow C$?

Výsledné neredundantní pokrytí G pro F' (minimální) je

$G'' = \{A \rightarrow C, B \rightarrow A, D \rightarrow B\}$ Co je klíč?   Je $R(A,B,C,D), G''$ ve 3NF?